

РЕЦЕНЗИЯ

От: Доц.д-р Кони Иванова-Танева, дм, - Медицински факултет, Тракийски университет;

Катедра по обща и клинична патология, съдебна медицина и деонтология, и дерматовенерология, Медицински факултет, Тракийски университет

Относно: Дисертационен труд за присъждане на ОНС „Доктор”, на д-р Александър Георгиев Иванов

с тема „Анализ на оралните и максило-фациални биопсии за периода 2009-2019 г. в УМБАЛ“Св. Георги-Пловдив“ ЕАД”

Научен ръководител: Доц. д-р Илия Петров Биволарски, дм

Кратки биографични данни

Д-р Александър Георгиев Иванов е роден на 29.12.1990 г в гр. Пловдив. През 2009 г завършва Френска езикова гимназия – Пловдив. Приет е да следва „Медицина“ в МУ-Пловдив, където през 2017 г се дипломира като лекар, а от същата година започва трудовия си стаж като хоноруван асистент в Катедра по Обща и клинична патология на Медицински Университет – Пловдив. От февруари 2018 година работи като асистент към същата катедра и като лекар-ординатор в Отделението по Клинична патология към УМБАЛ“Св.Георги“ – Пловдив. От 2022 г е зачислен в редовна докторантура с тема на дисертационния труд „Анализ на оралните и максило-фациални биопсии за периода 2009-2019 г. в УМБАЛ“Св. Георги-Пловдив“ ЕАД” и научен ръководител Доц д-р Илия Петров Биволарски, дм. Д-р Иванов владее английски и френски език, член е на Български лекарски съюз, Българското дружество по патология и Европейското дружество по патология.

Актуалност на темата и характеристика на дисертационния труд

Темата за „Анализ на оралните и максило-фациални биопсии за периода 2009-2019 г. в УМБАЛ“Св. Георги-Пловдив“ ЕАД” е с висока научна и практическа значимост. Тя позволява проследяване на честотата, разпределението и хистопатологичния спектър на лезиите в оралната и максилофациалната област в рамките на продължителен период от време. Подобен тип ретроспективни проучвания са от съществено значение за индетифициране на тенденции в заболяемостта, ранната диагностика на предракови и ракови състояния, както и за оптимизиране на диагностично-лечебните подходи. Получените резултати допринасят за повишаване на качеството на клиничната

практика и имат важно значение за разработването на ефективни профилактични и здравни стратегии.

Дисертационният труд на д-р Александър Георгиев Иванов е написан на общо 140 страници и включва следните части: Въведение, Литературен обзор, Цел и задачи, Материал и методи, Собствени резултати, Обсъждане, Изводи и Заключение, Приноси, Приложения, Публикации и участия в научни конгреси, свързани с дисертационния труд, Библиография.

В началото д-р Иванов прави представяне на използваните съкращения в текста. Следва кратко **“Въведение”**, в което са представени кратки данни за необходимостта от ранна диагностика при различни злокачествени заболявания, както и комплексен морфологичен подход при различните процеси в оралната и максило-фациалната патология.

Следва главата **“Литературен обзор”**, в които авторът последователно и синтезирано описва наличната в литературата информация, касаеща историческия преглед, след който поетапно са разгледани епидемиологията, демографските характеристики, кратка анатомия на лицево-челюстната област, както и съвременните класификационни системи в оралната патология. Разгледани са морфологичните аспекти на оралната биопсия. Друга значима част в обзора е посветена на грануломатозните процеси на устната кухина, където подробно е разгледаната саркоидозата. Внимателно са представени и редки неопластични процеси в устната кухина. Главата завършва с анализ и изводи от литературния обзор.

В следващия раздел **“Цел и задачи”** д-р Иванов формулира целта на проучването си, а именно – извършване на сравнителен клинично-морфологичен анализ на оралните и максило-фациални биопсии в Отделението по клинична патология на УМБАЛ „Св. Георги“ за 11 годишен период, с оценка на диагностичните подходи, туморните процеси, редките нозологични единици и изграждане на план за актуализиране на учебната програма на студентите по Дентална медицина.

За изпълнението на тази цел са представени общо шест задачи – пряко свързани с целта, като се очаква конкретно да бъдат извършени редица морфологични и сравнителни с наличните клинично-морфологични данни и анализи.

В главата **“Материал и методи”** е видимо, че изследването включва ретроспективно проучване на 6038 биопсии от 5218 пациенти за период от 11 години (2009-2019г.) от биопсичния масив на Отделението по клинична патология. Материалите са от 2630 жени и 2588 мъже. Методите представят класическата хистологична техника, имунохистохимичното изследване включващо S-100, p63 и CD10, компонентите за извършване на изследването, както и съответните протоколи за отчитането на всеки един от маркерите. В края на главата са представени статистическите методи на изследване, съобразени със спецификата на поставените задачи и вида на изучаваните променливи.

Разделът „Собствени резултати“ е организиран по реда на представяне на задачите и техните подзадачи, коментирани в предходния раздел на дисертационния труд. По задача 1 е извършено ретроспективно проучване на оралните биопсии в масива на Отделението по клинична патология на УМБАЛ „Св. Георги“ за 11-годишен период (2009-2019г.), където подробно е направено разпределение на изследваните материали по години, изпращащо звено/клиника, както и вида на изследване, а именно първичен, вторичен или последващ. Претставено е количественото и честотното разпределение на одонтогенни, неодонтогени кисти (n=1146), доброкачествени тумори (n=1169) и злокачествени тумори (n=1071). В рамките на задача 2 е представено половото и възрастово разпределение на патологичните процеси в оралната и максило-фациалната зона. Третата задача е съпоставка между клиничната и морфологичната диагноза, с анализ на причините за разминаванията между тях, като съвпадение между клиничната и патоанатомичната диагноза се наблюдава при 74,7% от изследваните общ брой пациенти. В задача 4, е представен анализ на класификационните подходи в клиничната и биопсична диагностика, представена е разширена класификационна схема. В следващата задача 5 са демонстрирани случаи с редки грануломатозни, неопластични процеси и бифосфонат асоциирана некроза на челюстите. В последната задача 6 е представена актуализацията на учебния материал в областта „Орална патология“, във връзка с класификационните промени в ICD 10/11 и установената честота на заболяванията.

В главата „Обсъждане“ резултатите от задачите са отново представени в резюме, като е поставен акцентът върху сигнификантните такива, както и при тези, при които има очертана ясна тенденция. Дискутирани и обобщени от д-р Иванов са всички находки, като е потърсена и сравнена с достъпната до дисертанта научна литература на други автори. Описани са класификациите на СЗО от 2005, 2017, 2022 и 2023 година като са обсъдени предпоставките за диагностични проблеми. Добре личи съвременният сравнителен подход, както и опитът да се търси и намира обяснение на получените собствени находки.

В разделът „Изводи“, изводите са осем на брой, а заключението потвърждава, че прецизната диагностика на заболяванията на устната кухина и максило-фациалната област изискват висока професионална квалификация и подготовка.

Направени са общо 11 **приноса**: пет с оригинален характер, два с практически характер и четири с потвърдителен характер.

Д-р Александър Иванов представя четири **публикации** свързани с темата на дисертацията, на които е първи автор, както и три **участия** в научни форуми.

Библиографията съдържа 191 заглавия, 8 от които на български език или в български издания и 183 на латиница, повечето от които са реферирани и индексирани в световните бази данни.

Целият труд е онагледен с 16 фигури, 23 таблици, 8 микрофотографии.

В допълнение – представеният автореферат е синтезиран материал, включващ най-важните текстови елементи, таблици, графики и снимки от дисертационния труд.

Критични бележки и препоръки

Препоръчвам по-голямата част от резултатите получени при изследването на значителната група пациенти и материали да бъдат публикувани във високо реферирани и индексирани научни списания. Нямам критични бележки.

Заключение

В заключение така предоставеният за оценка дисертационен труд за присъждане на ОНС „Доктор“, представлява обширен, интересен и напълно завършен научен труд, който включва всички задължителни елементи, резултати, изводи и направени на база на тях приноси. Същите биха могли да бъдат продължени, задълбочени и разширени в следващ етап на проучвания, като информацията в труда би могла да бъде в помощ на клиничните специалисти в техните научни изследвания.

Въз основа на това, убедително давам своята позитивна оценка и гласувам „ЗА“ присъждане на ОНС „доктор“ на д-р Александър Георгиев Иванов, в докторска програма „Патологоанатомия и цитопатология“, област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1 Медицина, като призовавам и останалите членове на уважаемото жури да подкрепят кандидата с позитивен вот.

01/04/2026 г

Доц. д-р Кони Иванова-Танева, дм

Заличено на основание
Чл.5 §1, 6.°B° Регламент (ЕС)2016/679